

Over kleine potjes

beeldend doel

Doelstelling en benodigdheden

- De kinderen leren een functionele, holle vorm te maken.

technisch doel

- a Plaatjes klei maken.
- b Plaatjes klei aan elkaar boetseren (stapelen).
- c Kleirolletjes maken en stapelen.

materiaal

- Per leerling een homp klei van ongeveer 10 cm Ø.

gereedschap

- Per leerling een spatel en een mirette.

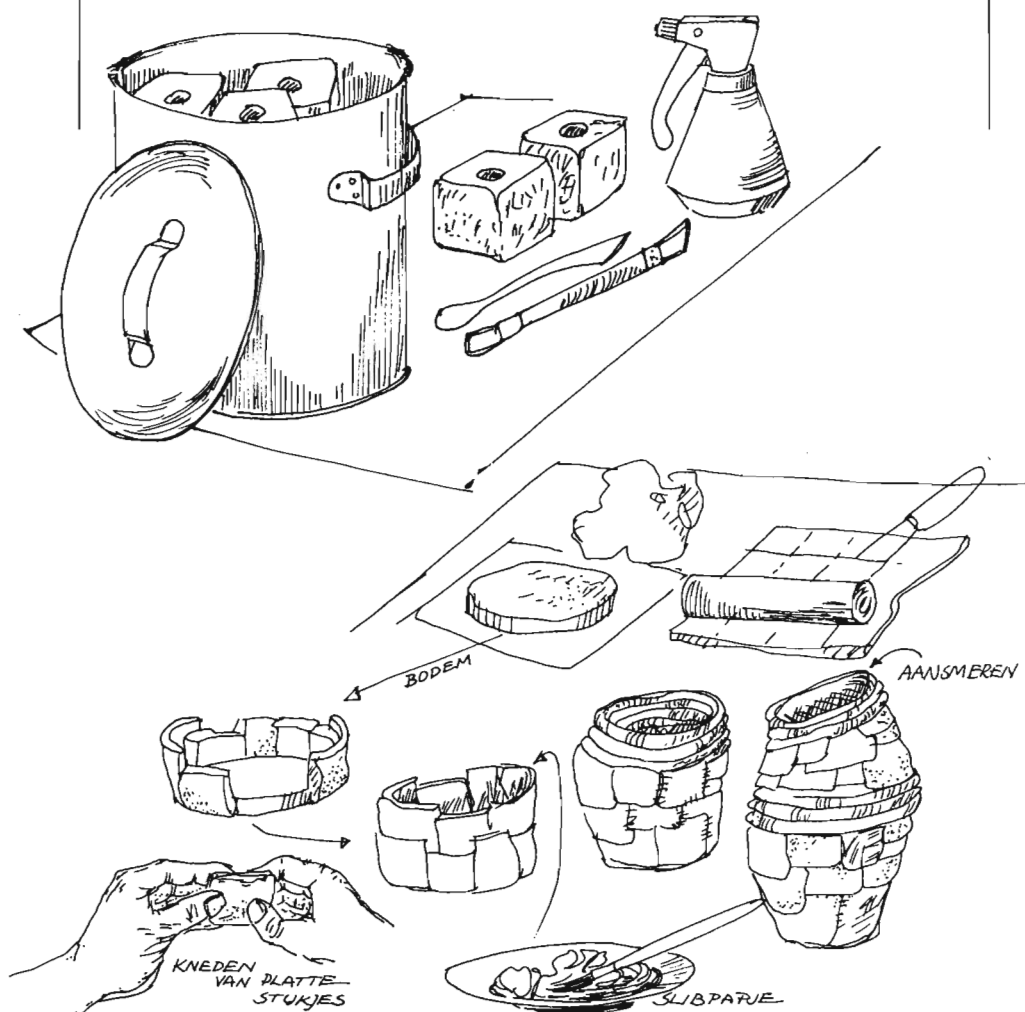
leer- en hulpmiddelen

- Afbeeldingen van potjes en vaasjes.

beeldende inleiding

Lesverloop

- U vertelt de kinderen iets over de geschiedenis van het aardewerk. Soms diende het voor decoratieve doeleinden. Het gros van het pottenbakkerswerk

was echter toch bestemd voor dagelijks gebruik. Het mooiste aardewerk ter wereld is overigens vóór het uitvinden van de draaischijf vervaardigd. Er is nauwelijks ander handwerk dat zo'n onmiddellijke voldoening schenkt als het maken van potjes. U kunt de kinderen er op wijzen dat de vorm van een pot of vaas afgeleid kan zijn van de vorm van een ui. De ui heeft een zeer karakteristieke vorm. De bolvorm met de smalle hals en de zwaardere onderkant. Het model dat wij gaan boetsen is een stapelvorm bestaande uit plaatjes klei. Stap voor stap laten we de vorm ontstaan, zodat de kinderen het wordingsproces kunnen overzien. Uiteindelijk kan de pot met stempelen, schilderen of krassen worden gedecoreerd.

technische inleiding

■ **a** De klei die we gaan gebruiken moet erg plastisch zijn, zodat hij gemakkelijk de gewenste vorm aanneemt. De kinderen maken eerst een bodem van ongeveer 8 cm Ø.

■ **b** Op deze bodem beginnen ze kleiplaatjes te stapelen. De vorm van de pot kunnen ze eventueel vooraf op papier zetten. Wijs de kinderen vooral op de contourvorm. De plaatjes klei moeten goed aan elkaar worden gewreven. De dikte van de wand is ongeveer een halve tot een hele cm dik. De hoogte van de pot is afhankelijk van de vorm welke de kinderen vooraf hebben ontworpen.

■ **c** Door met bolletjes en rolletjes te werken bestaat de mogelijkheid om meer texturen op de buitenvorm aan te brengen. De rolletjes en bolletjes kunnen op een willekeurige wijze op de pot aangebracht worden. Door met een kleilat de pot in de gewenste vorm te slaan worden de rolletjes en bolletjes in de wand geplet. Dit komt de stevigheid van de pot ten goede. Tijdens het opbouwen wrijven de kinderen de plaatjes klei aan de binnenkant van de pot of vaas glad. Ook dit geeft een grotere stevigheid. De plaatjes klei kunnen eventueel door stempelen of inkrassen van een textuur worden voorzien, waardoor er allerlei contrasten ontstaan.

begeleidings- adviezen

- **a** Gebruik een plantensproeier om de klei plastisch te houden.
- **b** Bij het pletten de pot in de hand houden en niet op de tafel laten staan.
- **c** De potten kunnen na het bakken van een kleur worden voorzien. Met sterk verdunde plakkaatverf wordt de wand beschilderd. Vervolgens wrijft u met een natte doek de overtollige verf eraf. Zodoende blijven er in de poriën resten verf zitten. Door het opbrengen van witte boenwas over de verflaag krijgt de pot een satijnachtige glans. Na het inwrijven van de boenwas kan er eventueel nog talkpoeder over de pot gestrooid worden om de kleur nog verder te verzachten. Met een doekje wordt de talkpoeder vervolgens in de boenwas gewreven.

kunsthijzer

- Foto's van bijvoorbeeld lineaire bandceramiek (Zuid Ned.).

Andere opdrachten

- **1** Holle diervorm.
- **2** Koppot.
- **3** Spaarvorm.

